

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2016 05 04
COM(2016) 279 final

2016/0141 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus

(Turkija)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2013 m. gruodžio 16 d. Europos Sąjunga (ES) ir Turkija, kartu ES ir Turkijos readmisijos susitarimo pasirašymu, pradėjo dialogą dėl vizų režimo liberalizavimo. Dialogas dėl vizų režimo liberalizavimo pagrįstas *Veiksmų planu, kuriuo siekiama bevizio režimo su Turkija* (toliau – veiksmų planas) – dokumentu, kuriame išdėstyti reikalavimai, kuriuos Turkija turi įvykdyti, kad Europos Parlamentas ir Taryba galėtų iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 539/2001¹, pagal kurį ES standartus atitinkančius biometrinius pasus turintys Turkijos piliečiai galėtų be vizų keliauti į valstybes nares trumpalaikiam buvimui (t. y. ne ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį). Veiksmų plane įvardyti 72 reikalavimai sugrupuoti į penkias temines grupes (skyrius): dokumentų saugumas, migracijos valdymas, viešoji tvarka ir saugumas, pagrindinės teisės ir neteisėtų migrantų readmisija.

2014 m. spalio 20 d. Komisija priėmė *Pirmąją ataskaitą dėl Turkijos pažangos, padarytos įgyvendinant vizų režimo liberalizavimo veiksmų plano reikalavimus*² (toliau – pirmoji ataskaita). Joje įvertintas kiekvieno reikalavimo įvykdymas ir pateiktos rekomendacijos dėl tolesnės pažangos visų reikalavimų atžvilgiu.

Per 2015 m. lapkričio 29 d. ES ir Turkijos aukščiausiojo lygio susitikimą Turkija įsipareigojo sparčiau įvykdyti veiksmų planą, be kita ko, pagreitinti visų ES ir Turkijos readmisijos susitarimo nuostatų taikymą, kad vizų režimą būtų galima liberalizuoti ne vėliau kaip 2016 m. spalio mėn.³ Europos Sąjunga šį įsipareigojimą įvertino palankiai.

2016 m. kovo 4 d. Komisija priėmė *Antrąją ataskaitą dėl Turkijos pažangos, padarytos įgyvendinant vizų režimo liberalizavimo veiksmų plano reikalavimus*⁴ (toliau – antroji ataskaita), kurioje vertinama Turkijos pažanga įgyvendinant veiksmų plano reikalavimus. Padaryta išvada, kad nuo 2015 m. lapkričio 29 d. ES ir Turkijos aukščiausiojo lygio susitikimo Turkijos valdžios institucijos ėmėsi aktyviau įgyvendinti veiksmų planą. Joje nurodytos konkrečios rekomendacijos dėl priemonių, kurių turėtų imtis Turkija, kad toliau darytų pažangą siekdama visapusiškai įvykdyti visus reikalavimus, o Turkijos valdžios institucijos paskatintos toliau spartinti reformų procesą skubos tvarka sprendžiant ataskaitoje nustatytus neišspręstus klausimus. Ataskaitoje patvirtintos sritys, kurių kriterijus Turkija įvykdė, ir nustatyti veiksmai, kurių būtina imtis siekiant užtikrinti, kad Turkija įvykdytų visus veiksmų plano kriterijus.

2016 m. kovo 7 ir 18 d. vyko ES ir Turkijos valstybių ar vyriausybių vadovų susitikimai. Po pastarojo susitikimo priimtas ES ir Turkijos pareiškimas⁵, kuriame nurodyta, kad „vizų režimo liberalizavimo veiksmų plano įvykdymas bus paspartintas visų dalyvaujančių valstybių narių atžvilgiu siekiant panaikinti vizos reikalavimus Turkijos piliečiams ne vėliau kaip iki 2016 m. birželio mėn. pabaigos su sąlyga, kad bus įvykdyti visi kriterijai. Šiuo tikslu Turkija imsis būtinų veiksmų likusiems reikalavimams įvykdyti, kad Komisija, atlikusi

¹ 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus, OL L 81, 2001 3 21, p. 1.

² COM(2014) 646 final.

³ Per ES valstybių ar vyriausybių vadovų susitikimą su Turkija priimtą pareiškimą galima rasti adresu <http://www.consilium.europa.eu/lt/press/press-releases/2015/11/29-eu-turkey-meeting-statement/>.

⁴ COM(2016) 140 final.

⁵ Per ES valstybių ar vyriausybių vadovų susitikimą su Turkija priimtą pareiškimą galima rasti adresu <http://www.consilium.europa.eu/lt/press/press-releases/2016/03/18-eu-turkey-statement/>.

reikiamą atitiktis kriterijams įvertinimą, iki balandžio mėn. pabaigos galėtų pateikti atitinkamą pasiūlymą, kuriuo remdamiesi Europos Parlamentas ir Taryba galėtų priimti galutinį sprendimą“.

*Trečiojoje ataskaitoje dėl Turkijos pažangos, padarytos įgyvendinant vizų režimo liberalizavimo veiksmų plano reikalavimus*⁶, kuri pateikiama kartu su šiuo pasiūlymu, Komisija, remdamasi po 2015 m. lapkričio 29 d. aukščiausiojo lygio susitikimo Turkijos pademonstruotais naujo lygio veiksmais ir ryžtu, pažymi, kad pastaraisiais mėnesiais Turkijos valdžios institucijos aktyviau ėmėsi veiksmų, kad įvykdytų šią sąlygą. Komisija pripažįsta, kad iki šiol Turkijos valdžios institucijos padarė gerą pažangą ir skatina jas skubos tvarka aktyviau įgyvendinti šiuos veiksmus, kad įvykdytų visus reikalavimus, kad iki birželio mėn. pabaigos vizų režimas būtų liberalizuotas.

Tačiau, kaip nurodyta ataskaitoje, Turkijos valdžios institucijoms dar nepavyko pasiekti plataus užmojo tikslo, nes iš 72 reikalavimų 7 dar neįvykdyti. Kai kurie iš jų yra itin svarbūs.

Dviem iš šių septynių neįvykdytų reikalavimų dėl praktinių ir procedūrinių priežasčių reikia ilgesnio įgyvendinimo termino, todėl jie negalėjo būti visapusiškai įvykdyti iki šio pasiūlymo pateikimo. Kalbama apie šiuos du kriterijus:

- tobulinti esamus biometrinius pasus, kad juose būtų naujausius ES standartus atitinkančios apsaugos priemonės;
- visiškai įgyvendinti ES ir Turkijos readmisijos susitarimo nuostatas, įskaitant nuostatas, susijusias su trečiųjų šalių piliečių readmisija.

Kaip nurodyta ataskaitoje, Komisija ir Turkijos valdžios institucijos susitarė dėl praktinių būdų, kaip įgyvendinti šiuos kriterijus prieš juos visapusiškai įvykdant.

Komisija ragina Turkijos valdžios institucijas nedelsiant imtis priemonių, kurios būtinos siekiant įvykdyti kitus likusius veiksmų plano kriterijus, t. y.:

- priimti veiksmų plane numatytas priemones, kuriomis būtų užkirstas kelias korupcijai, t. y. užtikrinti efektyvų tolesnį Europos Tarybos valstybių prieš korupciją grupės (GRECO) rekomendacijų įgyvendinimą;
- suderinti asmens duomenų apsaugos teisės aktus su ES standartais, visų pirma siekiant užtikrinti, kad duomenų apsaugos institucija galėtų veikti nepriklausomai ir kad teisėsaugos institucijų veikla patektų į šių teisės aktų taikymo sritį;
- vesti derybas su Europolu dėl operatyvinio bendradarbiavimo susitarimo. Tai taip pat priklauso nuo pirmiau nurodytų asmens duomenų apsaugos teisės aktų pakeitimų;
- užtikrinti veiksmingą teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose su visomis ES valstybėmis narėmis;
- persvarstyti su terorizmu susijusius teisės aktus ir praktiką laikantis Europos standartų, visų pirma geriau suderinant terorizmo apibrėžtį su Pamatinio sprendimo 2002/475/TVR (su pakeitimais) apibrėžtimi, siekiant sumažinti šios apibrėžties taikymo sritį, ir nustatant proporcingumo kriterijų.

Atsižvelgdama į tai, kad Turkijos valdžios institucijos kuo skubiau ir, kiek jos įsipareigojo tai padaryti 2016 m. kovo 18 d., įgyvendins likusius neįgyvendintus veiksmų plano kriterijus, Komisija nusprendė pateikti pasiūlymą iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 539/2001, siekiant panaikinti vizų reikalavimą Turkijos piliečiams, turintiems ES standartus atitinkančius biometrinius pasus.

⁶ COM(2016) 278 final.

Siekdama padėti teisės aktų leidėjams svarstyti šį klausimą, Komisija ir toliau stebės Turkijos valdžios institucijų veiksmus, kurių jos imasi, kad įgyvendintų likusius neįgyvendintus veiksmų plano kriterijus.

Pateikus šį pasiūlymą gegužės mėn. pradžioje nuo projekto pateikimo nacionaliniams parlamentams iki jo priėmimo iki birželio mėn. pabaigos susidaro aštuonių savaičių laikotarpis, kaip nurodyta ES ir Turkijos 2016 m. kovo 18 d. pareiškime, ir pagal prie Sutarčių pridėto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 4 straipsnį. Šiuo pasiūlymu užtikrinama, kad pagrindinis ES ir Turkijos pareiškimo, dėl kurio kovo 18 d. susitarė valstybių arba vyriausybių vadovai, elementas būtų įvykdytas.

• **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Tarybos reglamente (EB) Nr. 539/2001 pateikti trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami valstybių narių išorės sienas, privalo turėti vizą, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašai. Reglamentą (EB) Nr. 539/2001 taiko visos valstybės narės, išskyrus Airiją ir Jungtinę Karalystę, taip pat Islandiją, Lichtenšteinas, Norvegija ir Šveicarija. Šis reglamentas yra dalis ES bendros vizų politikos, susijusios su trumpalaikiu buvimu ne ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį.

Turkija šiuo metu įtraukta į Reglamento (EB) Nr. 539/2001 I priedo sąrašą, t. y. šalių, kurių piliečiai, vykstantys į ES valstybių narių teritoriją, privalo turėti vizą, sąrašą.

Reglamentas (EB) Nr. 539/2001 paskutinį kartą iš dalies pakeistas Reglamentu (ES) Nr. 259/2014⁷, kai Moldova, sėkmingai įgyvendinusi VRLVP, buvo perkelta į šalių, kurių piliečiams netaikomas reikalavimas turėti vizą, sąrašą, ir Reglamentu (ES) Nr. 509/2014⁸, kai peržiūrėjus šalių, kurių piliečiams taikomas reikalavimas turėti vizą, sąrašą penkioms Karibų⁹ ir vienuolikai Ramiojo vandenyno¹⁰ šalių ir Kolumbijai, Peru ir Jungtiniams Arabų Emyratams panaikintas vizų reikalavimas, su sąlyga, kad bus sudaryti ES ir šių trečiųjų šalių susitarimai dėl bevizio režimo. 2016 m. kovo 9 d. ir 2016 m. balandžio 20 d. Komisija pateikė pasiūlymus iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 539/2001, perkeliant atitinkamai Gruziją¹¹ ir Ukrainą¹² į bevizio režimo sąrašą po to, kai jos sėkmingai įgyvendino savo su VRLVP susijusius veiksmų planus.

Kriterijai, kuriais turėtų būti atsižvelgiama kiekvienu atveju atskirai nustatant trečiąsias šalis, kurių piliečiams taikomas arba netaikomas reikalavimas turėti vizą, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 539/2001 1 straipsnyje (nustatyti Reglamentu (ES) Nr. 509/2014). Šie kriterijai susiję su: „neteisėta imigracija, viešąja tvarka ir saugumu, ekonomine nauda, visų pirma turizmu ir užsienio prekyba, taip pat su Sąjungos užsienio ryšiais su atitinkamomis trečiosiomis šalimis, ypač atsižvelgiant į žmogaus teises ir pagrindines laisves, taip pat į

⁷ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 259/2014, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorės sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus, OL L 105, 2014 4 8, p. 9.

⁸ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 509/2014, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus, OL L 149, 2014 5 20, p. 67.

⁹ Dominika, Grenada, Sent Lusija, Sent Vinsentas ir Grenadinai, Trinidadas ir Tobagas.

¹⁰ Kiribatis, Maršalo Salos, Mikronezija, Nauru, Palau, Samoa, Saliamono Salos, Rytų Timoras, Tonga, Tuvalu, Vanuatu.

¹¹ COM(2016) 142 *final*.

¹² COM(2016) 236 *final*.

poveikį regionų suderinamumui ir abipusiškumui¹³. Ypatingą dėmesį reikėtų skirti atitinkamų trečiųjų šalių išduotų kelionės dokumentų saugumui.

Dėl abipusiškumo 2016 m. gegužės 2 d. Turkijos vyriausybė priėmė nutarimą, kuriame teigiama, kad visų valstybių narių piliečiai galės be vizų atvykti į Turkiją nuo tos dienos, kai bus panaikintas vizų reikalavimas Turkijos piliečiams.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

2016 m. balandžio 6 d. Komisija pasiūlė sukurti ES atvykimo ir išvykimo sistemą (AIS), kad sustiprintų Šengeno erdvės išorės sienas¹⁴. Šiuo pasiūlymu pirmiausia siekiama pagerinti trečiųjų šalių piliečiams taikomų patikrinimų kertant sieną kokybę ir užtikrinti sistemingą ir patikimą užsibuvusių asmenų tapatybės nustatymą. Todėl būsima AIS bus svarbi užtikrinant trečiųjų šalių piliečių bevizio buvimo Šengeno erdvėje teisėtą naudojimą ir padės užkirsti kelią šalių, kurioms taikomas bevizis režimas, piliečių neteisėtai migracijai.

Be to, Komunikate¹⁵ Komisija paskelbė, kad įvertins poreikį sukurti ES kelionių informacijos ir leidimų sistemą, jos įgyvendinamumą ir proporcingumą. Komisija taip pat dar 2016 m. įsipareigojo išnagrinėti, ar toks papildomas beviziu režimu besinaudojančių šalių piliečių kontrolės lygmuo yra įmanomas bei proporcingas ir efektyviai padės išsaugoti Šengeno erdvės saugumą ir jį sustiprinti.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Kadangi pasiūlymu iš dalies keičiama ES bendra vizų politika, pasiūlymo teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 77 straipsnio 2 dalies a punktas. Siūlomą reglamentu plėtojamas Šengeno *acquis*.

Subsidiarumas, proporcingumas ir priemonės pasirinkimas

Kadangi Reglamentas (EB) Nr. 539/2001 yra ES teisės aktas, jis gali būti iš dalies pakeistas tik lygiaverčiu teisės aktu. Valstybės narės šio politikos tikslo negali pasiekti vienos. Kitų (ne teisėkūros) galimybių pasiekti šį politikos tikslą nėra.

3. EX-POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Vyko reguliarios diskusijos su valstybėmis narėmis Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos, COREPER, Tarybos plėtros darbo grupės (COELA) posėdžiuose, susitikimai su patarėjais teisingumo ir vidaus reikalų klausimais, taip pat surengti keli visų režimo liberalizavimo

¹³ 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašą.

¹⁴ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti jiems atvykti duomenys, nustatomos prieigos prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos (COM(2016) 194 final).

¹⁵ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Patikimesnės ir pažangesnės sienų ir saugumo informacinės sistemos“, COM(2016) 205 final.

dialogo pristatymai Europos Parlamente – plenariniuose posėdžiuose ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete (LIBE).

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Komisija surinko išsamių duomenų, susijusių su visais Turkijos įgyvendinamais veiksmų plano reikalavimais. Vykstant vizų režimo liberalizavimo dialogui su Turkija ir ypač rengiant jo ataskaitas Komisijos tarnybų, Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT), ES valstybių narių ir atitinkamų ES agentūrų – FRONTEX, EPPB, Europolo ir Eurojusto – ekspertai analizavo Turkijos teisės aktus vizų režimo liberalizavimo dialogo srityse ir jų praktinį įgyvendinimą. Surengti keli techninių derybų raundai ir apsilankymai vietoje, taip pat, padedant Turkijos valdžios institucijoms ir ekspertams, surinkta daug dokumentų.

- **Poveikio vertinimas**

Prie 2016 m. kovo 4 d. paskelbtos antrosios Komisijos ataskaitos pridėtas Komisijos tarnybų darbinis dokumentas¹⁶, kuriame, remiantis Eurostato statistine informacija, įvertinti atitinkamų ES agentūrų įnašai ir vyraujančios tendencijos – galimas vizų režimo liberalizavimo Turkijai poveikis Europos Sąjungos migracinei padėčiai.

Prie trečiosios ataskaitos, kuri teikiama kartu su šiuo pasiūlymu, pridedamas Komisijos tarnybų darbinis dokumentas¹⁷, kuriame dėl kiekvieno reikalavimo pateikiama faktinė informacija apie jo įgyvendinimo padėtį. Į šį dokumentą taip pat įtrauktas galimo vizų režimo liberalizavimo Turkijai poveikio Europos Sąjungos saugumo padėčiai vertinimas.

Tolesnis poveikio vertinimas nebūtinas.

- **Pagrindinės teisės**

Šis pasiūlymas neigiamo poveikio pagrindinių teisių apsaugai Europos Sąjungoje neturi. Įgyvendinus veiksmų plano kriterijus, žmogaus teisių apsauga Turkijoje pagerės.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Netaikoma.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Iš dalies pakeistas Reglamentas bus tiesiogiai taikomas nuo įsigaliojimo dienos, o valstybės narės jį nedelsdamos įgyvendins. Įgyvendinimo planas nebūtinas.

Pasinaudodama esamomis asociacijos struktūromis, palaikydama dialogą ir, jei būtina, taikydama *ad hoc* tolesnių veiksmų stebėjimo mechanizmus, Komisija toliau aktyviai stebės, kaip Turkija užtikrina ilgalaikį visų keturiuose veiksmų plano skyriuose nustatytų kriterijų įgyvendinimą.

Visų pirma, net ir po to, kai Turkijos atžvilgiu įsigalios bevizis režimas, Komisija, reguliariai rengdama ES ir Turkijos jungtinio readmisijos komiteto posėdžius, toliau stebės, kaip Turkija įgyvendina ES ir Turkijos readmisijos susitarimo nuostatas. Šių nuostatų laikymasis visų ES valstybių narių atžvilgiu yra vienas pagrindinių bevizio režimo reikalavimų.

¹⁶ SWD(2016) 97 final.

¹⁷ SWD(2016) 161 final.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Reglamentas (EB) Nr. 539/2001 bus iš dalies pakeistas Turkiją perkeliant iš I priedo (šalių, kurių piliečiams taikomas reikalavimas turėti vizą, sąrašo) į II priedą (šalių, kurių piliečiams netaikomas reikalavimas turėti vizą, sąrašo). Vadovaujantis veiksmų planu, bus pridėta išnaša, patikslinanti, kad bevizis režimas taikomas asmenims, turintiems biometrinius pasus, atitinkančius Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2252/2004 nustatytus standartus, visų pirma pirštų atspaudų šifravimo naudojant papildomos prieigos kontrolę (angl. SAC).

Turkija pranešė Komisijai, kad ji užbaigs visas būtinas reformas, kad iki 2016 m. pabaigos išduotų visiškai ES standartus atitinkančius biometrinius pasus. Kartu Turkija jau iki birželio mėn. pradžios užtikrins, kad visų išduodamų pasų lustuose būtų turėtojo nuotrauka ir pirštų atspaudai ir kad jie visiškai atitiktų Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) standartus. Šiuose pasuose pirštų atspaudai bus saugomi naudojant išplėstinės prieigos kontrolės (angl. EAC) šifravimą. Todėl bevizis režimas taip pat bus išimtinė tvarka taikomas pastarųjų pasų turėtojams, jeigu jų išdavimo data bus nuo 2016 m. birželio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d. Ši išimtis neteks galios 2017 m. gruodžio 31 d. Prieš pradėdant taikyti bevizį režimą Turkija turėtų pateikti visoms valstybėms narėms sertifikatus, kurie leistų patvirtinti Turkijos piliečių pasų lustuose esančios informacijos autentiškumą ir ją nuskaityti.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus

(Turkija)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastą teisėkūros procedūrą,

kadangi:

- (1) Tarybos reglamente (EB) Nr. 539/2001¹⁸ pateikti trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami valstybių narių išorės sienas, privalo turėti vizą, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašai. I ir II prieduose pateikiamų trečiųjų šalių sąrašų sudėtis ir dabar, ir vėliau turėtų atitikti tame reglamente nustatytus kriterijus. Nuorodos į trečiąsias šalis, kurių padėtis, susijusi su tais kriterijais, pasikeitė, jei tinkama, turėtų būti perkeltos iš vieno priedo į kitą;
- (2) kriterijai, į kuriuos reikėtų atsižvelgti kiekvienu atveju atskirai nustatant trečiąsias šalis, kurių piliečiams taikomas arba netaikomas reikalavimas turėti vizą, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 539/2001 1 straipsnyje. Šie kriterijai susiję su: „neteisėta imigracija, viešąja tvarka ir saugumu, ekonomine nauda, visų pirma turizmu ir užsienio prekyba, taip pat su Sąjungos užsienio ryšiais su atitinkamomis trečiosiomis šalimis, ypač atsižvelgiant į žmogaus teises ir pagrindines laisves, taip pat į poveikį regionų suderinamumui ir abipusiškumui“;
- (3) po 2015 m. lapkričio 29 d. ir 2016 m. kovo 18 d. ES ir Turkijos aukščiausiojo lygio susitikimų susitarta, kad vizų režimo liberalizavimo veiksmų plano, kurį Komisija pateikė 2013 m. gruodžio 16 d. Turkijos vyriausybei, įgyvendinimas bus paspartintas visų dalyvaujančių valstybių narių atžvilgiu siekiant panaikinti vizų reikalavimą Turkijos piliečiams ne vėliau kaip iki 2016 m. birželio mėn. pabaigos;
- (4) vizų režimo liberalizavimas Turkijai yra labai svarbus 2016 m. kovo 18 d. ES ir Turkijos pareiškimo elementas. Pareiškime teigiama, kad vizų reikalavimas Turkijos piliečiams turėtų būti panaikintas ne vėliau kaip iki 2016 m. birželio mėn. pabaigos; Pateikus pasiūlymą dėl vizų režimo liberalizavimo gegužės mėn. pradžioje susidaro

¹⁸ 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus, OL L 81, 2001 3 21, p. 1.

nacionaliniams parlamentams suteikiamas aštuonių savaičių laikotarpis pagal prie Sutarčių pridėto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 4 straipsnį, kad pasiūlymą būtų galima priimti iki birželio pabaigos.

- (5) [Turkija įvykdė vizų režimo liberalizavimo veiksmų plano reikalavimus. Remiantis šiuo vertinimu ir atsižvelgiant į visus kriterijus, išvardytus Reglamento (EB) Nr. 539/2001 1 straipsnyje, būtų tikslinga į valstybių narių teritoriją vykstantiems Turkijos piliečiams netaikyti vizos reikalavimo.]
- (6) todėl Turkija turėtų būti perkelta iš Reglamento (EB) Nr. 539/2001 I priedo į II priedą;
- (7) vizų reikalavimo netaikymas priklauso nuo nuolatinio vizų režimo liberalizavimo veiksmų plano reikalavimų ir 2016 m. kovo 18 d. Europos Sąjungos ir Turkijos pareiškimo įgyvendinimo. Komisija atidžiai stebės, kaip įgyvendinami reikalavimai ir pareiškimas. ES gali sustabdyti vizų reikalavimo netaikymą naudodama sustabdymo mechanizmą, nustatytą Reglamento (EB) Nr. 539/2001 1a straipsnyje su pakeitimais, padarytais Reglamentu xxx, jeigu įvykdomos jame nustatytos sąlygos;
- (8) šis vizų reikalavimo netaikymas turėtų galioti tik biometrinių pasų, išduotų laikantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 2252/2004¹⁹ standartų, turėtojams. Išimtinėmis aplinkybėmis vizų reikalavimo netaikymas taip pat galėtų galioti asmenims, turintiems biometrinius pasus, kuriuose yra paso turėtojo pirštų atspaudai, išduotus laikantis Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) standartų, su sąlyga, kad tokių pasų išdavimo data būtų nuo 2016 m. birželio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d.; Ši išimtis neteks galios 2017 m. gruodžio 31 d.
- (9) šis reglamentas yra Šengeno *acquis* nuostatų, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2000/365/EB²⁰, plėtojimas. Todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (10) šis reglamentas yra Šengeno *acquis* nuostatų, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB²¹, plėtojimas. Todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (11) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, patenkančios į Tarybos sprendimo 1999/437/EB²² 1 straipsnio B punkte nurodytą sritį;
- (12) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, patenkančios į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B punkte

¹⁹ 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2252/2004 dėl valstybių narių išduodamų pasų ir kelionės dokumentų apsauginių savybių ir biometrikos standartų (OL L 385, 2004 12 29, p. 1).

²⁰ 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas, OL L 131, 2000 6 1, p. 43.

²¹ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas, OL L 64, 2002 3 7, p. 20.

²² 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, OL L 176, 1999 7 10, p. 31.

nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB²³ 3 straipsniu;

- (13) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta protokole, pasirašytame Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES²⁴ 3 straipsniu,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 539/2001 iš dalies keičiamas taip:

- a) I priedo I dalyje (VALSTYBĖS) nuoroda į Turkiją išbraukiama;
- b) II priedo 1 dalyje (VALSTYBĖS) įterpiama ši nuoroda:
„Turkija“*

Šis vizų reikalavimo netaikymas galioja tik asmenims, turintiems biometrinius pasus, išduotus laikantis 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2252/2004 dėl valstybių narių išduodamų pasų ir kelionės dokumentų apsauginių savybių ir biometrikos standartų (OL L 385, 2004 12 29, p. 1). Išimtiniais atvejais vizų reikalavimo netaikymas taip pat galioja asmenims, turintiems biometrinius pasus, kuriuose yra paso turėtojo pirštų atspaudai, išduotus laikantis Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) standartų, su sąlyga, kad tokie pasai buvo išduoti nuo 2016 m. birželio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d. Ši išimtis netenka galios 2017 m. gruodžio 31 d.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

²³ 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 1).

²⁴ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu, OL L 160, 2011 6 18, p. 19.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas